

DELEGATURA
UOKiK w KATOWICACH

Katowice, dnia 21.04. 2005r.

RKT-61-04/05/MK

Decyzja nr RKT-23/2005

I. Stosownie do art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 i Nr 170, poz. 1652, oraz z 2004r. Nr 93, poz. 891 i Nr 96, poz. 959) i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Gminie Katowice, Urząd Miasta, ul. Młyńska 4, 40-098 Katowice,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:
na podstawie art. 23c ust. 1 w/w ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **uznaje się** za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, działania Gminy Katowice polegające na nie udzielaniu lokatorom mieszkaniowych zasobów komunalnych tej Gminy, po przeprowadzeniu przez Gminę remontów elewacji, pokryć dachowych i kominów zasobów mieszkaniowych do niej należących, zgody na powtórny montaż indywidualnych anten telewizyjnych, co stanowi naruszenie przez Gminę Katowice art. 684 kodeksu cywilnego i jest działaniem bezprawnym polegającym na naruszeniu art. 23a ust. 1 w/w ustawy, i **nakazuje się** zaniechania jej stosowania.

II. Stosownie do art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 i Nr 170, poz. 1652, oraz z 2004r. Nr 93, poz. 891 i Nr 96, poz. 959) i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 z późn.zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Gminie Katowice, Urząd Miasta, ul. Młyńska 4, 40-098 Katowice,

-działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:
na podstawie art. 23c ust. 2 w/w ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, określa się Gminie Katowice, środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu wykonania nakazu określonego w pkt I sentencji niniejszej decyzji, poprzez:

a) zobowiązanie Gminy Katowice do doręczenia mieszkańcom zasobów mieszkaniowych tej Gminy, w których dokonano od 01.01.2003r. remontów elewacji, pokryć dachowych i kominów, w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, pisemnego oświadczenia następującej treści:

„Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w decyzji nr RKT-23/2005 z dnia 21.04.2005r. uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania Gminy Katowice polegające na nie udzielaniu lokatorom mieszkaniowych zasobów komunalnych tej Gminy, po przeprowadzeniu przez Gminę remontów elewacji, pokryć dachowych i kominów zasobów mieszkaniowych do niej należących, zgody na powtórny montaż indywidualnych anten telewizyjnych, za naruszające art. 684 kodeksu cywilnego i działanie bezprawne polegające na naruszeniu art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 i Nr 170, poz. 1652, oraz z 2004r. Nr 93, poz. 891 i Nr 96, poz. 959) i nakazał zaniechania jej stosowania.

Wobec powyższego Gmina Katowice oświadcza, iż osoby zainteresowane powtórny montażem indywidualnych anten telewizyjnych, mogą składać stosowne wnioski w tej sprawie do odpowiednich organów tej Gminy”.

b) zobowiązanie Gminy Katowice do trzykrotnego opublikowania w ciągu miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji oświadczenia, o wielkości nie mniejszej niż 10 cm x 10 cm, zamieszczonego w wydaniach piątkowych „Dziennika Zachodniego”, na stronach dotyczących informacji regionalnych, zawierającego następującą treść:

„Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w decyzji nr RKT-23/2005 z dnia 21.04.2005r. uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania Gminy Katowice polegające na nie udzielaniu lokatorom mieszkaniowych zasobów komunalnych tej Gminy, po przeprowadzeniu przez Gminę remontów elewacji, pokryć dachowych i kominów zasobów mieszkaniowych do niej należących, zgody na powtórny montaż indywidualnych anten telewizyjnych, za naruszające art. 684 kodeksu cywilnego i działanie bezprawne polegające na naruszeniu art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 i Nr 170, poz. 1652, oraz z 2004r. Nr 93, poz. 891 i Nr 96, poz. 959) i nakazał zaniechania jej stosowania”.

III. Na podstawie art. 72 w związku z art. 75 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 i Nr 170, poz. 1652, oraz z 2004r. Nr 93, poz. 891 i Nr 96, poz. 959) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 z późn. zm.), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, przeciwko Gminie Katowice, Urząd Miasta, ul. Młyńska 4, 40-098 Katowice,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

postanawia się obciążyć Gminę Katowice, kosztami opisanego na wstępie postępowania w wysokości 49 PLN (słownie: czterdzieści dziewięć złotych) oraz zobowiązuje się tego przedsiębiorcę do ich zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Uzasadnienie

W związku z pismem otrzymanym z Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej organem antymonopolowym) zostało przeprowadzone postępowanie wyjaśniające, którego celem było ustalenie czy Gmina Katowice (zwana dalej także Gminą), poprzez nie udzielanie lokatorom mieszkaniowych zasobów komunalnych do niej należących (zwane dalej także zasobami), po przeprowadzeniu przez nią remontów elewacji, pokryć dachowych i kominów tych zasobów, zgody na powtórny montaż indywidualnych anten telewizyjnych, stosuje praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów o jakich mowa w art. 23a ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (zwana dalej ustawą antymonopolową).

Na podstawie zebranych w postępowaniu wyjaśniającym informacji, w dniu 05.11.2004r. organ antymonopolowy wszczął z urzędu p-ko Gminie Katowice, postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w związku z podejrzeniem naruszenia przepisów ustawy antymonopolowej, poprzez nieudzielanie lokatorom zasobów mieszkaniowych do niej należących, po przeprowadzeniu remontów elewacji, pokryć dachowych i kominów, zgody na powtórny montaż indywidualnych anten telewizyjnych, co stanowi naruszenie art. 684 kodeksu cywilnego i jest działaniem bezprawnym polegającym na naruszeniu art. 23a ust. 1 w/w ustawy.

Postanowieniem nr 2 z dnia 05.11.2004r., organ antymonopolowy zaliczył w poczet dowodów niniejszego postępowania, informacje zgromadzone w postępowaniu wyjaśniającym w tej sprawie i zawiadomił o tym Gminę Katowice.

Organ antymonopolowy ustalił co następuje

Jak wynika z przekazanych przez mieszkańców zasobów komunalnych Gminy Katowice informacji, w przypadku dokonywania remontów elewacji, pokryć dachowych i kominów, Gmina nakazała mieszkańcom zdemontowanie anten telewizyjnych i radiowych z dachów, kominów i elewacji. Na dowód powyższego mieszkańcy przekazali kopię ogłoszenia zamieszonego we wrześniu 2003r. w jej zasobach (karta nr 59). Po przeprowadzeniu w/w remontów, Gmina poinformowała mieszkańców, iż celem uniknięcia uszkodzenia nowego pokrycia dachowego, jak również ocieplonej i odnowionej elewacji, nie będzie wyrażała zgody na montaż indywidualnych anten telewizyjnych w budynkach. W zamian za to zaoferowano mieszkańcom zawarcie umowy z operatorem telewizji kablowej. Miesięczny abonament za tzw. „pakiet podstawowy” wynosił 8,60 PLN brutto. Na dowód powyższego mieszkańcy złożyli do akt sprawy kopię ogłoszenia Gminy w tej sprawie (karta nr 61).

Fakt demontowania indywidualnych anten telewizyjnych potwierdziła Gmina w piśmie z dnia 30.06.2004r. (karty od nr 8 do nr 38). W piśmie tym wyjaśniono, iż w przypadku wykonywania remontów kapitalnych budynków oraz remontów pokryć dachowych, kominów oraz elewacji, w budynkach tych demontowane są indywidualne anteny telewizyjne i satelitarne. Z wyjaśnień wynika, iż nie wyraża ona zgody na powtórny montaż indywidualnych anten radiowo-telewizyjnych i satelitarnych w tych budynkach, z uwagi na ponowne niszczenie przez montujących te anteny, wyremontowanych pokryć dachowych, kominów i elewacji oraz ze względu na bezpieczeństwo osób i estetykę obiektu (karta nr 8). W zasobach, w których istnieje taka możliwość, proponuje się mieszkańcom zawarcie umowy z operatorem telewizji kablowej. O ile nie ma możliwości montażu sieci TV kablowej, wyposaża się budynek w zbiorczą antenę telewizyjną. Natomiast w przypadku remontów kapitalnych, budynki są wyposażane w wewnętrzną sieć RTV. W przypadku przyjmowania nowych obiektów instalacje takie są już w nich zamontowane. Ponadto w przypadkach, w których istnieje techniczna możliwość montażu anten w sposób nie zagrażający konstrukcji lub innym użytkownikom nieruchomości, zgody są wydawane niezależnie od stanu wyposażenia budynku w instalacje zbiorcze lub operatora telewizji kablowej. Dlatego też zdaniem Gminy Katowice nie wydawanie zgody na powtórny montaż indywidualnych anten telewizyjnych, nie stanowi naruszenia art. 23a ust. 1 ustawy antymonopolowej oraz art. 684 k.c., gdyż w sytuacjach dopuszczających techniczne możliwości montażu, zgody są wydawane lub montowane są anteny zbiorcze.

Jak wynika, z przekazanych przez Gminę informacji, w 2003r. odmownie rozpatrzono trzy wnioski lokatorów jej zasobów mieszkaniowych, dotyczące wydania zgody na montaż anteny telewizyjnej na dachu z uwagi na przeprowadzony remont pokrycia dachowego. Wnioski te zostały podpisane łącznie przez kilkudziesięciu lokatorów. Natomiast w 2004r. – miały miejsce 2 odmowy, dla 2 mieszkańców. W żadnym z w/w okresów nie wyrażono mieszkańcom zgody na montaż indywidualnej anteny telewizyjnej. Jedynie w 2003r. wyrażono zgodę na montaż anteny telewizyjnej na wniosek Śląskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym (karty nr 163 i 164). Zgodę na montaż w/w anteny wydano pod warunkiem m.in., iż montaż anteny zostanie wykonany pod nadzorem osoby posiadającej uprawnienia o specjalności konstrukcyjno-budowlanej, dokonywania określonego przeglądu konserwacji konstrukcji oraz naprawienia wszelkich szkód powstałych w obrębie budynku przez wnioskodawcę na własny koszt. Pod podobnymi warunkami wydawane są zgody na montaż anten satelitarnych. Należy przy tym zaznaczyć, iż jak wynika ze sporządzonego przez Gminę wykazu budynki, w których odmówiono montażu anten, w części nie posiadały żadnej instalacji do odbioru sygnału telewizyjnego tj. dostępu do sieci telewizji kablowej oraz anteny zbiorczej tzw. AZART.

Organ antymonopolowy zważył co następuje

Zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy antymonopolowej, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. W ustawie antymonopolowej brak jest definicji zbiorowych interesów konsumentów. Zawarto jednakże w art. 23a ust. 1 stwierdzenie, iż nie jest naruszeniem zbiorowych interesów konsumentów, suma indywidualnych interesów konsumentów. Tym samym celem ochrony zbiorowego interesu konsumentów, jest poddanie kontroli organu antymonopolowego działań przedsiębiorców, które nie

mają ściśle określonego adresata, lecz są kierowane do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów. Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów jest równoznaczne z sytuacją, w której pewne działanie przedsiębiorcy, daje się odnieść do wielu niezindywidualizowanych osób traktowanych jako wspólny podmiot. Ponadto działanie to jest w stanie wywołać niekorzystne następstwa w odniesieniu do każdego z konsumentów, a nie jedynie wobec określonej osoby i może zagrażać ono przynajmniej potencjalnie interesom każdego ze zbiorowości konsumentów lub jej określonej części.

W niniejszej sprawie, działania Gminy Katowice polegające na odmowie powtórnego montażu indywidualnych anten telewizyjnych, w zasobach, w których przeprowadzane były remonty, były skierowane do całej zbiorowości mieszkańców tych zasobów. Zarówno do mieszkańców zainteresowanych i składających wnioski o wyrażenie zgody na powtórny montaż indywidualnych anten telewizyjnych, jak i pozostałych mieszkańców tych zasobów, którzy byli narażeni na skutki tych działań. Oznacza to, iż zakaz montażu indywidualnych anten telewizyjnych mógł potencjalnie zagrozić interesom każdego ze zbiorowości mieszkańców tych zasobów. Organ antymonopolowy poddał w niniejszym postępowaniu ocenie całość działań Gminy Katowice, a nie tylko kroki podjęte w stosunku do określonej grupy mieszkańców, np. do tych, którzy przekazali informację o jej działaniach do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich.

Wobec powyższego zastosowanie przepisów art. 23a ustawy antymonopolowej, do oceny działań Gminy Katowice, polegających na odmowie wydania lokatorom zgody na powtórny montaż indywidualnych anten telewizyjnych jest uzasadnione.

I.

W myśl art. 23a ust. 1 ustawy antymonopolowej, praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. W niniejszej sprawie organ antymonopolowy zarzucił Gminie Katowice naruszenie art. 684 k.c. poprzez nie udzielanie lokatorom jej zasobów mieszkaniowych, po przeprowadzeniu przez nią remontów elewacji, pokryć dachowych i kominów tych zasobów, zgody na powtórny montaż indywidualnych anten telewizyjnych, co jest działaniem bezprawnym polegającym na naruszeniu art. 23a ust. 1 ustawy antymonopolowej.

Zgodnie z przepisami art. 9 ust. 3 pkt 3 nie obowiązującej już ustawy z dnia 2 lipca 1994r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (tekst. jedn. Dz.U. z 1998r. Nr 120, poz. 787 ze zmian.), do wynajmującego należało w szczególności m.in. dokonywanie napraw i wymiany wewnętrznych instalacji w tym m.in. anteny zbiorczej z wyjątkiem osprzętu. Powyżej wymieniona ustawa została zastąpiona ustawą z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 71, poz. 733 ze zmian.). Ustawa ta nie reguluje obowiązków wynajmującego w zakresie utrzymania instalacji radiowo-telewizyjnej. Ponadto w okresie od lutego 1968 do kwietnia 1996r. obowiązywała uchwała Nr 53 Rady Ministrów (M.P. Nr 15, poz. 301) nakładająca na gestora zasobów mieszkaniowych, w budynkach o liczbie co najmniej 12 mieszkań, obowiązek instalacji zbiorczych anten telewizyjnych. Anteny takie były montowane na koszt gestora zasobów. Powyżej wymieniona uchwała jako wydana bez upoważnienia ustawowego została uchylona uchwałą Nr 48 Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 1996r. (M.P. Nr 29, poz. 301). Od tej daty gestor zasobów mieszkaniowych nie ma obowiązku montowania na swój koszt zbiorczych anten telewizyjnych. Obecnie warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690 ze zmian.). Przepisy tego rozporządzenia znajdują zastosowanie przy wykonywaniu prac w budynkach o jakich mowa w § 2 tego rozporządzenia. Zgodnie z § 56 w/w rozporządzenia, budynek wielorodzinny, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej powinien być przystosowany do wyposażenia m.in. w instalacje telekomunikacyjne w tym radiowo-telewizyjne, odpowiadające przepisom odrębnym.

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, ma charakter przepisów szczególnych w stosunku do zapisów o najmie zawartych w kodeksie cywilnym. Zgodnie z art. 684 k.c. najemca może założyć w najętym lokalu oświetlenie elektryczne, gaz, telefon, radio i inne podobne urządzenia chyba, że sposób ich założenia sprzeciwia się obowiązującym przepisom albo zagraża bezpieczeństwu nieruchomości. Jeżeli do

założenia urządzeń potrzebne jest współdziałanie wynajmującego, najemca może domagać się tego współdziałania za zwrotem wynikłych stąd kosztów. Artykuł 684 k.c. wylicza jakie urządzenia najemca może zainstalować w lokalu. Wyliczenie to należy uznać za przykładowe. Jest oczywiste, iż zakres ulepszeń ulega rozszerzeniu w miarę dokonującego się postępu technicznego oraz wraz ze wzrostem potrzeb ludności. Do urządzeń takich z pewnością należy instalacja do odbioru sygnału telewizyjnego. Założenie ulepszenia wymaga zgody wynajmującego, jednakże nie wyrażenie zgody musi być uzasadnione np. obowiązującymi przepisami (techniczno-budowlanymi) lub zagrożeniem bezpieczeństwa nieruchomości. Brak zgody wynajmującego na instalację ulepszeń nie może być również sprzeczny z zasadami współżycia społecznego wynikającymi z art. 5 k.c.

Z powyższego wynika, iż montaż indywidualnej anteny telewizyjnej na elewacji budynku (np. na balkonie, oknie) lub dachu na koszt najemcy, należy uznać za ulepszenie w rozumieniu art. 684 k.c. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 18 października 1974r. (sygn. III Cr 1754/74) Sąd Najwyższy orzekł, iż automat otwierający furtkę jest ulepszeniem w rozumieniu art. 684 k.c. i wynajmujący może zainstalować takie urządzenie w wynajętym lokalu chyba, że sposób jego założenia sprzeciwia się obowiązującym przepisom, albo zagraża bezpieczeństwu nieruchomości. Prawa najemcy do umieszczenia ulepszeń nie należy zawężać ściśle do danego lokalu. Jak orzekł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21.10.1971r. (sygn. akt II CR 609/71), prawo to dotyczy również umieszczania ulepszeń na nieruchomości, tj. ścianie zewnętrznej najętego lokalu, gdyż stanowi ona ścisły związek przestrzenny z lokalem, jednakże tylko w przypadku gdy nie narusza substancji rzeczy i nie ogranicza prawa własności ani nie przyczynia właścicielowi żadnej szkody. Powyżej przytoczone orzeczenia Sądu Najwyższego zostały wydane w czasie obowiązywania ustawy z dnia 10.04.1974r. prawo lokalowe (tekst jedn. Dz.U. z 1987r. Nr 30, poz. 165 ze zmian.). Ustawa ta została zastąpiona obowiązującą od 12 listopada 1994r. ustawą z dnia 2 lipca 1994r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych, która to ustawa została zastąpiona ustawą z dnia 21.06.2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Ustawa ta ma charakter przepisów szczególnych w stosunku do zapisów o najmie zawartych w kodeksie cywilnym. Stąd też w/w orzeczenia Sądu Najwyższego wydane głównie w oparciu o art. 684 k.c. można uznać za aktualne w obecnym stanie prawnym.

Biorąc powyższe pod uwagę, zdaniem organu antymonopolowego, lokatorzy powinni mieć możliwość instalacji w budynkach pozbawionych anteny zbiorczej, indywidualnych anten telewizyjnych w celu odbioru sygnału telewizyjnego, niezależnie od istniejącej w danym budynku sieci telewizji kablowej, jeżeli wyrażają taką wolę. Zdaniem mieszkańców montaż tych anten stanowi zaspokojenie ich indywidualnych potrzeb odbioru sygnału telewizyjnego, o czym świadczą składane do Gminy wnioski o wyrażenie zgody na ich instalację. Wpływ na to, iż mieszkańcy odczuwają potrzebę montażu tych anten ma fakt, iż w skali roku, koszt dostawy sygnału telewizyjnego przez operatora telewizji kablowej, jest wyższy niż koszt odbioru tego sygnału, poprzez antenę telewizyjną. Ponadto w ocenie mieszkańców jakość oferowanej usługi przez operatora telewizji kablowej, nie jest zadowalająca, z uwagi na częste przerwy w programach spowodowane awariami lub też innymi przyczynami. Tym samym odpłatnego odbioru sygnału telewizyjnego poprzez sieć telewizji kablowej, nie można uznać za substytut odbioru tego sygnału poprzez indywidualne anteny telewizyjne lub antenę zbiorczą. Uzasadnia to zdaniem organu antymonopolowego twierdzenie, iż montaż tych anten stanowi dla mieszkańców ulepszenie, mogące poprawić ich warunki bytowe. Dlatego też jeżeli montaż tych urządzeń stanowi zaspokojenie potrzeb bytowych mieszkańców i jest w ich ocenie ulepszeniem, Gmina w świetle art. 684 k.c. powinna wyrazić zgodę na instalację tych urządzeń. Uzasadnieniem odmowy instalacji indywidualnych anten telewizyjnych może być tylko zdaniem organu antymonopolowego, istnienie w budynku zbiorczej anteny telewizyjnej lub też niespełnienie przez mieszkańców warunków, które zostały określone przez Gminę, w zgodzie na montaż tych urządzeń, co szerzej uzasadniono poniżej.

Ponadto należy wspomnieć, iż zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (tekst jednolity: Dz. U. 2001 r. Nr 101, poz. 1114 ze zmian.), za używanie odbiorników radiofonicznych oraz telewizyjnych pobiera się opłaty abonamentowe. Zgodnie z art. 48 w/w ustawy, domniemywa się, że osoba, która posiada odbiornik radiofoniczny lub telewizyjny w stanie

umożliwiającym natychmiastowy odbiór programu, używa tego odbiornika. Dlatego też wielu mieszkańców opłacających abonament radiowo-telewizyjny, chcąc mieć dostęp do odbioru sygnału telewizyjnego, na skutek powyższych działań Gminy było „zmuszonych”, do podpisywania umów z operatorem telewizji kablowej. W przeciwnym przypadku mieszkańcy uiszczaliby abonament, pomimo braku możliwości odbioru sygnału telewizyjnego. Postawienie mieszkańców przed dylematem zawarcia umowy z operatorem telewizji kablowej lub nie posiadania w ogóle możliwości odbioru sygnału telewizyjnego, świadczy zdaniem organu antymonopolowego o naruszeniu przez Gminę, zasady swobodnego podejmowania przez konsumentów decyzji oraz dokonywania wyboru dóbr i usług.

Montaż indywidualnych anten telewizyjnych nie wymaga szczególnego współdziałania pomiędzy mieszkańcami a Gminą. Nie wyrażania zgody na montaż indywidualnych anten telewizyjnych, nie można również tłumaczyć zdaniem organu antymonopolowego, ponownym niszczeniem elewacji lub pokryć dachowych remontowanych budynków, gdyż instalacja tych urządzeń nie musi zawsze związać się z uszkodzeniem tych elementów budynków. Przemawia za tym fakt, iż instalacja anten nie powoduje istotnego naruszenia stanu elewacji, okien, balkonów czy też pokryć dachowych. Jak wynika z posiadanych przez organ antymonopolowy informacji, Gmina wydaje zgody na montaż anten satelitarnych pod specjalnymi warunkami np. iż: instalacja anteny zostanie wykonana pod nadzorem osoby posiadającej uprawnienia o specjalności konstrukcyjno-budowlanej, wszelkie szkody powstałe na budynku podczas instalowania anteny zostaną usunięte przez wnioskodawcę na własny koszt oraz, że antena będzie zdemonstrowana na każde wezwanie zakładu na koszt inwestora. Oznacza to, iż jeżeli Gmina obawia się, że montaż anteny indywidualnej spowoduje uszkodzenie elewacji, pokryć dachowych, lub zagrazi zasadom bezpieczeństwa, może zobowiązać mieszkańców do uzyskania jej zgody na instalację tych urządzeń przez zainteresowanych mieszkańców pod określonymi warunkami, których niespełnienie będzie skutkowało nieważnością zezwolenia. Warunki te muszą być jednakże uzasadnione względami o których mowa w art. 684 k.c. czyli przepisami (techniczno-budowlanymi) lub zagrożeniem bezpieczeństwu nieruchomości.

Dlatego też w rozpatrywanej sprawie, w ocenie organu antymonopolowego, Gmina Katowice nie udzielając zgody lokatorom mieszkaniowych zasobów komunalnych tej Gminy, po przeprowadzeniu remontów elewacji, pokryć dachowych i kominów, zgody na powtórny montaż indywidualnych anten telewizyjnych, naruszyła art. 684 k.c., co jest działaniem bezprawnym polegającym na naruszeniu art. 23a ust. 1 ustawy antymonopolowej.

Stąd też należało orzec jak w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

II. W pkt I sentencji i uzasadnienia niniejszej decyzji, organ antymonopolowy stwierdził stosowanie przez Gminę Katowice praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów oraz nakazał zaniechania jej stosowania.

Zgodnie z art. 23c ust. 2 ustawy antymonopolowej, organ antymonopolowy w decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu zapewnienia wykonania nakazu zaniechania jej stosowania. W szczególności organ antymonopolowy może zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i formie określonej w decyzji. Biorąc pod uwagę stwierdzone w pkt I tej decyzji naruszenie przez Gminę Katowice przepisów ustawy antymonopolowej, organ antymonopolowy postanowił określić temu przedsiębiorcy, środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Określając środki o jakich mowa w pkt II sentencji niniejszej decyzji, organ antymonopolowy kierował się tym, iż przedsiębiorca ten, naruszył jedno z podstawowych praw konsumentów jakim jest bezpieczeństwo ekonomiczne, możliwość swobodnego podejmowania decyzji oraz dokonywania wyboru dóbr i usług. Wykonanie przez Gminę Katowice określonych w punkcie II sentencji niniejszej decyzji środków, ma na celu naprawienie wyrządzonej szkody konsumentom, będącej skutkiem stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w pkt I sentencji tej decyzji. Dlatego też organ antymonopolowy uznał za celowe i uzasadnione nałożenie na Gminę Katowice, obowiązku doręczenia mieszkańcom jej zasobów

oświadczeń o treści określonej w punkcie II a sentencji tej decyzji. Ponadto organ antymonopolowy uznał za celowe nałożenie na Gminę obowiązku opublikowania oświadczeń w „Dzienniku Zachodnim” o treści określonej w punkcie II b sentencji niniejszej decyzji.

Wobec powyższego w pkt II sentencji niniejszej decyzji, określono Gminie termin wykonania, formę oraz treść złożenia odpowiednich oświadczeń.

Stąd też organ antymonopolowy orzekł jak w punkcie II sentencji niniejszej decyzji.

III. Zgodnie z art. 75 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, organ antymonopolowy rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 72 ustawy, jeżeli postępowanie zostało wszczęte z urzędu i w jego wyniku organ antymonopolowy stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, zobowiązany jest ponieść koszty tego postępowania.

Postępowanie w sprawie stosowania przez Gminę Katowice praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte z urzędu. W wyniku tego postępowania organ antymonopolowy w punkcie I sentencji niniejszej decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy antymonopolowej. Kosztami niniejszego postępowania dla organu antymonopolowego, są wydatki w wysokości 49 PLN (słownie: czterdzieści dziewięć złotych) związane z wymianą korespondencji. W związku z powyższym organ antymonopolowy postanowił obciążyć Gminę Katowice kosztami postępowania w wysokości 49 PLN (słownie: czterdzieści dziewięć złotych) i zobowiązać do ich zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Stąd należało orzec jak w punkcie III sentencji niniejszej decyzji.

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000 w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Na postanowienie zawarte w punkcie III niniejszej decyzji, na podstawie art. 78 ust. 6 ustawy antymonopolowej w związku z 479(28) § 1 pkt 2 k.p.c. przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach w terminie tygodnia od dnia doręczenia.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy antymonopolowej w związku z art. 479(28) par 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

DYREKTOR DELEGATURY
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach

ALICJA KRAL